

benne a korán elhunyt Naim Saban, Oszman Bajmak, Iszkender Muzbeg, akit a legtehetségesebbnek tartanak, Nuszret Diso Ulku, Bajram Ibrahim Rogovali és Hasszán Merdzsán. Verseik egy már érett művészi egyéniség kifejezései. Mindannyian a korszerű költészet művelői, de állást foglalnak a török kultúra mellett, s fejlődését szolgálják.

A mai jugoszláviai török költészet, mely Macedóniában és Kosovóban virágzik, megérdemli, hogy szélesebb körben is megismerjük, mert tagadhatatlan, hogy az egész jugoszláviai irodalom gazdagításához is hozzájárul.

A MAI MACEDÓN KRITIKA. A *Život* című szarajevói folyóirat májusi számát teljes egészében a mai macedón irodalomnak szentelte. Versek, elbeszélések, tanulmányok váltakoznak a folyóirat lapjain. A képet, melyet a *Život* macedón száma elénk tár, Miodrag Drugovacnak a mai macedón kritika elméleti alapjairól és módszereiről szóló értekezése teszi teljessé.

Háború utáni fejlődésében, Drugovac szerint, a macedón kritikának három fő szakaszát különböztethetjük meg: az első a megalapozás fázisa, amely a háború előtti kezdetekre épített, de új körülmények között, s az esztétikai monizmus, valamint a szocialista realizmus jellemezte; a második szakasz a realizmus és a modernizmus közötti összeütközés, melynek fő hordozói a *Szovremenoszt* és a *Razgledi* című folyóiratok voltak, képviselőik pedig a nemrég elhunyt Dimitar Mitrev és Dimitar Szolev. Ez az esztétikai pluralizmus ideje volt. A harmadik szakasz a kritikai és irodalomtörténeti szintézisek ideje, amikor is kritikailag ártértékelik a távoli és a közelmúlt irodalmi hagyományait, az ellentétek eltűntek, s bekövetkezik — véli Drugovac — az irodalmi modernizmus széthullása.

Ez alatt az idő alatt a társadalom és a társadalmi tudat fejlődésével együtt a macedón kritika is tökéletesedett, képessé vált a mind bonyolultabb elemzésekre, értékelésekre.

Drugovac a macedón kritikában a következő típusokat különbözteti meg: 1. az akciós értékek kritikája (főbb képviselői Dimitar Mitrev, Georgi Sztardelov stb.), 2. az egyetemi kritika (Haralampije Polenákovics, Blázse Koneszki, Alekszandar Szpaszov, Gáne Todorovszki stb.), 3. az esztétikai pluralizmus (Milan Gyurcsinov stb.), 4. az irodalmi modernizmus hermeneutikája (Dimitar Szolev, Blagoja Ivanov, Vlada Urosevics, Bogomil Gyuzel stb.), 5. színikritikusok (Jovan Boskovszki, Mateja Matevicski stb.), 6. új nevek, új állásfoglalások — a *Szovremenoszt* és a *Razgledi* fiatal munkatársai, pl. Atanasz Vangelov.

Az egyes kritikuskokról szólva Drugovac Dimitar, Mitrevet a kreatív realizmus képviselőjének nyilvánítja; ez az irányzat sokban hasonlít Dragan M. Jeremić integrális realizmusára. Georgi Sztardelov Drugovac szerint a filozófiai kritika híve. Alekszandar Szpaszov a pluralista kritikát műveli, de közel áll a modernizmus hermeneutikájához.

TOMÁN László

TUDOMÁNYOS HUNGAROLÓGIAI ÉRTEKEZLET ÚJVIDÉKEN. Az Újvidéki Egyetem Bölcsészka és a Magyar Tudományos Akadémia közötti együttműködés keretében május utolsó hetében Újvidéken tudományos értekezletet tartottak az MTA pécsi Dunántúli Tudományos Intézet és az újvidéki A Magyar Nyelv. Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete munkatársai. Az értekezleten tizenöt referátum hangzott el. Ezek: dr. Lovász György: A településtípusok és a természeti adottságok viszonya; Molnár Csikós László: A napi sajtó ol-

vasottsága mint nyelvhasználati mutató; dr. Lehmann Antal: Élet és életformák a nagyvizek mellett; dr. T. Mérey Klára: A parasztság életútja Dél-Dunántúlon a jobbágyfelszabadítás után; dr. Löbl Árpád: Steuer György társadalmi nézetei; dr. Gergely Tamás: A területfejlesztés igazgatásszociológiai kérdései; dr. Šulc Magdolna: Adalékok a Dráva menti népmesegyűjtéshez; dr. Penavin Olga: A betyárok emlékezete vidékünkön; dr. Erdősi Ferenc: A Dráva-hajózás a dualizmus korában; dr. Bori Imre: Székács József; dr. Rúzsás Lajos: Pécs város gazdasági emelkedése a kapitalizmus korában; dr. Matijevics Lajos: A talajviszonyok tükröződése a Drávaszög földrajzi neveiben; Tóth Ferenc: Szajáni népballadák Telecskán; Pastyik László: A három aktivista folyóirat (1920, *Út, Krónika*); Vajda Gábor: Kázmér Ernő a kultúrák kapcsolatának építője.

Az értekezlet teljes anyaga a Hungarológiai Intézet Tudományos Közleményeiben jelenik meg.

JUNG KÁROLY NEVEN-DÍJAT KAPOTT. A szerbhorvát és a hazánkban élő nemzetiségek nyelvén megjelenő gyermekirodalmi műveink díjazására alapított Neven-díj egyik idei nyertese Jung Károly vajdasági magyar költő és kritikus, folyóiratunk munkatársa. A köztársasági gyermekgondozási és gyermeknevelési tanács díját a múlt év elején megjelent *Bájos* című gyermekverskötetével érdemelte ki. A *Bájos* Jung Károly első gyermekverskötete, benne többnyire a *Pajtás*ban éveken át közölt gyermekversei kaptak helyet.

Az idei Neven-díj többi nyertese: Skender Kulenović, Radomir Životić, Melanija Pavlović és Imer Eljsani író és Dušan Gavela képzőművész. A Neven-díjat először 1955-ben ítélték oda. A huszadik évforduló alkalmából Belgrádban könyv- és képzőművészeti

kiállítás nyílt az eddig díjazott alkotások bemutatására. A kiállításon Jung Károly könyve mellett ott voltak Deák Ferenc, Brasnyó István, Bogdánfi Sándor és Németh István Neven-díjas könyvei is.

NÉPI HAGYOMÁNYAINK ÁPOLÁSA. A jugoszláviai magyarság népi hagyományainak ápolását célzó rendezvények közül a Gyöngyösbokréta és a dél-bánati magyar művelődési egyesületek szemléje érdemel megkülönböztetett figyelmet. Mindkettőt június elején tartották meg. A Gyöngyösbokrétát ezúttal Moravicán, a bánati találkozót pedig Székelykevéen. A népi táncsoportok sorrendben 13. vetélkedője az idén is elsősorban tömegességével tűnt ki: nem kevesebb, mint 21 vajdasági, baranyai és szlavóniai város és falu népi táncosai jelentek meg rajta. Azt, hogy a tömegesség és a színvonal még mindig nincs egyenes arányban, a *Gondolat* tudósítója így kommentálta: „Képzett folkloristák hiányában a jövőben is számolni kell a tájékozatlanságból eredő hiányosságokkal, átlagon aluli zenekísérettel, gyanús, népszínműves viselettel.” Nyilván joggal vetődött fel ismét a minőség kérdése, s reméljük, népitánc-hagyományaink ápolása ezen túl eredményesebben fejlődhet, mert éppen Moravicán írták alá azt az öngazgatási megállapodást, amelynek egyik igen lényeges pontja a szakemberek bevonásával történő tánc-hagyománymentési terv.

A dél-bánati magyar művelődési egyesületek 8. szemléjére Debelyacsa, Deliblat, Hertelendifalva, Kovin, Pancsova, Sándoregyháza, Úrményháza és Versec küldte el gyermek és felnőtt színjátszó és táncsoportját, valamint dalárdáját.

VAJIDASÁGI GYERMEKVERSKÖTET MACEDÓNUL. A Macedón Köztársasági Művelődési Öngazgatási

Érdekközösség anyagi támogatásával több szempontból is érdekes könyv jelent meg, amely a vajdasági gyermekköltők verseit gyűjtötte macedón nyelvű antológiába. A kötet áttekintést nyújt a soknemzetiségű Vajdaság

gyermekirodalmából, és 25 költő verset közli. A magyar költők közül Gál László, Fehér Ferenc, Szűcs Imre, Brasnyó István és Jung Károly verseiből hoz válogatást.